

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Markétou Jiráskovou ve věci žalobce P. H. nar. , bytem , zastoupeného Mgr. Radkem Pokorným, advokátem se sídlem Karoliny Světlé 301/8, 110 00 Praha 1, proti žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti, IČ 000 25 429, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, o zaplacení 150.000,- Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci 50.000,- Kč se 7,5 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 21. 9. 2012 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Ve zbývající části, kterou se žalobce po žalované domáhá zaplacení 100.000,- Kč se 7,5 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 21. 9. 2012 do zaplacení, se žaloba **z a m í t á**.
- III. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 20.570,- Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Radka Pokorného, advokáta se sídlem Karoliny Světlé 301/8, 110 00 Praha 1, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se svou žalobou domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci 150.000,- Kč ze zákonným úrokem z prodlení od 21. 9. 2012 do zaplacení s odůvodněním, že dne 6. listopadu 2008 bylo proti němu usnesením Úřadu pro odhalování organizovaného zločinu, č.j. [REDAKCE] zahájeno trestní stíhání z důvodu nestandardních praktik žalobce a dalších spoluobviněných, zaměstnanců společnosti ČEZ Měření, s.r.o., v rámci řešení neoprávněných odběrů elektřiny, pro podezření ze spáchání trestného činu vydírání podle § 235 trestního zákona ve formě spolupachatelství. Proti předmětnému usnesení podal žalobce stížnost, která byla příslušným státním zástupcem zamítnuta jako nedůvodná. Trestní stíhání proti některým spoluobviněným žalobce bylo usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 19. října 2009, č.j. [REDAKCE] [REDAKCE] pro dílčí skutky zastaveno ve smyslu § 172 odst. 1 písm. b), c) trestního řádu. Dále bylo trestní stíhání proti žalobci pro další dílčí skutky zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. a), b), c) trestního řádu usnesením Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 8. března 2010, č.j. [REDAKCE]. Proti žalobci byla pak podána obžaloba pro podezření ze spáchání trestného činu útisku podle § 237 trestního zákona. Okresní soud v Olomouci rozhodl usnesením ze dne 28. prosince 2010, č.j. [REDAKCE] [REDAKCE] o zastavení trestního stíhání žalobce s odůvodněním, že skutky, které byly předmětem trestního stíhání, nejsou trestným činem a není dán důvod k postoupení věci. Proti tomuto usnesení byla podána stížnost, na základě které bylo rozhodnutí soudu prvního stupně potvrzeno a částečně změněno usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 6. října 2011, sp. zn. [REDAKCE]. Proti tomuto usnesení podal nejvyšší státní zástupce dovolání, které bylo Nejvyšším soudem ČR odmítnuto usnesením ze dne 27. června 2012, č.j. [REDAKCE]. Žalobci byla nezákonným trestním stíháním způsobena újma, kterou vyčíslil na 150.000,- Kč. Zatčení a následující výslech byl pro žalobce velice nepříjemný zážitek, který ovlivnil nejen psychiku žalobce, ale i celé jeho rodiny. Trestní stíhání bylo traumatizující, dosud má značný vliv na žalobce, který se cítí frustrovaný a který rovněž ztratil důvěru v policejní orgány. Během trestního stíhání nemohl vykonávat svou práci, jelikož byl přeložen na jinou pozici. Celý odbor, který se zabýval neoprávněnými odběry elektřiny, byl poté v důsledku nezákonného trestního řízení rozpuštěn. Trestní stíhání významně zasáhlo do žalobcova soukromého života, žalobce musí dosud okolnosti celé kauzy vysvětlovat své rodině a přátelům. Případ žalobce a dalších spoluobviněných byl opakovaně medializován, žalobce byl označen za zločince, jeho postavení v jeho rodině a mezi známými se výrazně zhoršilo, byl narušen jeho sociální a pracovní život. Trestním stíháním bylo zasaženo do osobnostních práv žalobce a byla porušena žalobcova základní lidská práva, předmětnou částku tedy považuje vzhledem k délce a intenzitě trestního stíhání za adekvátní.

Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že v ní uplatněný nárok neuznává. Učinila nespornou skutečnost, že u ní žalobce svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 150.000,- Kč uplatnil dne 20. 3. 2012, žalovaná jeho žádosti nevyhověla. V zákoně č. 82/1998 Sb. není definován nesprávný úřední postup, soudní praxe za něj považuje porušení pravidel, které jsou stanoveny právním předpisem, a tento postup většinou nesouvisí s rozhodovací činností. Úkony úředního potupu nevedou samy o sobě k vydání rozhodnutí, v případě, že dojde

k vadám postupu a takové vady se v obsahu rozhodnutí projeví, mohou být zvažovány pouze z hlediska odpovědnosti státu za nezákonné rozhodnutí. Nárok žalobce tak lze posuzovat pouze z tohoto hlediska. S míněním žalobce, že mu byla způsobena újma nesprávným úředním postupem, který spočívá v nedostatku předpokladů pro vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, tak žalovaná nesouhlasí. V případě žalobce tak došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, a to zmíněného usnesení o zahájení trestního stíhání. Ze sazby dopadající na původní kvalifikaci skutku nelze bez dalšího dovozovat vyšší závažnost povahy trestní věci. Státní zástupce v posuzované věci v závislosti na hodnocení důkazů řízení částečně zastavoval a poté skutek právně překvalifikoval. Délka trestního řízení trvala téměř tři roky, v rámci přípravného řízení bylo nutno zpracovat velké množství materiálů, a to v listinné i elektronické podobě. Řízení poté proběhlo na dvou stupních soudní soustavy. I když nelze délku řízení označit za krátkou, byla vzhledem k náročnosti věci přiměřená. Dle žalované bylo na policejním orgánu, jak bude postupovat při odvozu žalobce k výslechu, pokud tak nečinil v rozporu se zákonem. Co se týče dopadu trestního stíhání do pracovního života žalobce, je otázkou, zda mu přeřazení na kancelářskou práci byla způsobena újma. Tvrze degradace a rozložení odboru mohlo být důsledkem praktik pracovníků tohoto odboru a nikoli důsledkem trestního stíhání. Celá kauza byla medializována již před zahájením trestního řízení, a to samotnými poškozenými, kteří se jiným způsobem nemohli domoci prošetření celého případu, jelikož jakákoli stížnost končila na stole K. V., vedoucího odboru a hlavní stíhané osoby. Žalobce neuvádí, zda se vůči jednotlivým mediím domáhal zveřejnění omluvy nebo jeho reakce. Ačkoli chování žalobce a jeho kolegů nebylo shledáno jako protiprávní, a žalobce plnil pokyny svého zaměstnavatele, nelze odhlédnout od toho, že jednání žalobce a jeho kolegů odporovalo určitým zásadám mravnosti a slušnosti, když kupř. odpojili elektřinu i ženě v osmém měsíci těhotenství s malým dítětem. Problémy s neoprávněným odběrem elektřiny byly ze strany žalobce řešeny velice nestandardně, žalovaná poukazuje i na fakt, že flexibilní část platu žalobce byla tvořena procenty z vymožených náhrad. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout.

Z vyjádření generálního ředitele ČEZ Měření, s.r.o. ze dne 19. 5. 2008 soud zjistil, že Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu byly zodpovězeny položené dotazy. Z dopisu ze dne 7. 7. 2008 soud zjistil, že právní zástupce ČEZ Měření, s.r.o. poskytl ÚOOZ vyžadované dokumenty a odpovědi na další dotazy.

Z usnesení Policie ČR, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, SKPV Ostrava ze dne 6. 11. 2008, č.j. [redacted] soud zjistil, že bylo zahájeno trestní stíhání 32 osob, mezi nimi i žalobce, pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 trestního zákona spáchaného formou spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona, kterého se měli dopustit tím, že společným jednáním v době nejméně od měsíce dubna 2005 do současné doby na různých místech v Olomouckém, Moravskoslezském, Středočeském a Severočeském kraji jako zaměstnanci firmy ČEZ Měření s.r.o. mnoha jednotlivými dílčími útoky po předchozím vytipování poškozených nejméně v 50 případech poškozeným odpojili dodávku elektrické energie a poté poškozené výhrůžkami neobnovení dodávky elektrické energie nutili k zaplacení vysokých finančních částek za údajný takzvaný „černý odběr“ a pokud poškození nesouhlasili s vyřešením na místě, poškozeným následně přikázali, aby se dostavili na pracoviště firmy ČEZ Měření, a to mnohdy v nočních hodinách, kde pak

poškozeným vyhrožovali trvalým odpojením elektrické energie, oznámením na Policii ČR, vězením, soudy, přitom požadovali a stupňovali vysokou pokutu v případě nespolupráce a dlouhými výslechy nutili poškozené k přiznání se k černému odběru, kdy pod vlivem jejich nátlaku poškození podlehl tlaku a přijali roli viníka a pod tímto tlakem uznávali stanovený dluh, aby se takto vyhnuli ohrožení v podobě trvalého nezapojení dodávky elektrické energie, čímž obvinění na poškozené vyvíjeli psychický nátlak a takto je nutili k podpisu uznání dluhu a k zaplacení v hotovosti, přičemž tuto činnost obvinění páchali dlouhodobě za účelem dosažení zisku. Žalobce se například měl dne 31. 8. 2005 dostavit s dalšími spoluobviněnými kolem půlnoci k poškozenému Z. P. odpojit mu hodiny od proudu a odjet, aniž by mu cokoliv řekli, následně za několik dní elektroměr vymontovat a odejít pryč, zeptat se poškozeného, kolik má u sebe peněz, ten jim na místě zaplatil 115.000,- Kč. Dne 17. 5. 2006 se měl dostavit v 18:15 hodin k poškozenému J. D. utrhnout plomby u krytu a u jističe a sdělit poškozenému, že má na černo zapojenu jednu plotýnku sporáku, poté mu demontovat elektroměr s odůvodněním, že byla poškozená plomba a že mu za to hrozí pokuta 2,500.000,- Kč a že bude bez proudu, též mu říci, že se má dostavit ve 23:00 hodin za jedním z obviněných do Jablonce nad Nisou. V květnu a červnu 2006 se měl dostavit k poškozenému P. Š. kdy poškozený viděl u elektrorozvaděče skupinu asi 8 mužů v černých kombinézách s nápisem NTZ a že elektrorozvaděč byl již rozplombován a na elektroměru již chybí plomby. Bylo mu odebráno několik elektroměrů, kde již byly utržené plomby. Bylo mu řečeno, že musí mezi 22:00 a 23:00 hodinou přijet do kanceláře do Jablonce nad Nisou a má si s sebou vzít co nejvíce peněz. V květnu 2006 měli přijet k poškozenému K. Š. vymontovat mu elektroměr a říci mu, že tam byla poškozena plomba, tím pádem došlo k neoprávněnému odběru, prolézt mu celý dům a hledat zařízení, která odebírají elektrický proud. Večer pak přijelo ještě 5 až 6 aut, kdy z vozu vyskákali muži a chodili kolem domu a kontrolovali „černý odběr“, musel také podepsat uznání dluhu a zaplatit přes 1,000.000,- Kč. V květnu 2006 se takto měli dostavit k poškozené I. Š., která viděla před domem muže v černých kombinézách, kteří ji řekli, že přišli kvůli „černému odběru“, další muži byli uvnitř domu a řekli, že má volat do Jablonce nad Nisou. V květnu 2007 se měli dostavit k poškozené S. I. do restaurace, přicvakli zámky u elektroměru, s elektroměrem manipulovali a odpojili přívod elektrické energie. Muži sdělili poškozené, že to mohou udělat, že jsou NTZ a mají pravomoce. Dne 17. 5. 2007 se měli dostavit k poškozenému J. S. který viděl, že před motorestem stáli pracovníci v černých kombinézách s označením NTZ, tito mu řekli, že má padělané pečete na elektroměru, který je v rozvodné skříni, poté někam telefonovali a přijel na místo pan Vaniš s dalšími asi 15 pracovníky v kombinézách. V. vysvětloval poškozenému, že si elektrohodiny mohou vzít, že je to jejich majetek, poškozený se rozhodl zavolat Policii ČR. V květnu 2007 se měli dostavit do rodinného domku poškozeného M. I. kde provedli kontrolu elektroměru, na plombách nezjistili žádnou závadu, ale poškozenému tvrdili, že hrany šroubků jsou zasaženy, poté elektroměr odmontovali a odjeli. V červenci 2007 měli přijet k poškozenému V. H., sdělili mu, že byl zjištěn „černý odběr“, poškozený viděl, že již je otevřená rozvodná skříň, je odplombována a elektroměr je vymontován. V říjnu 2007 se poškozený R. B. od sousedů dozvěděl, že se na jeho pozemku pohybují asi 3 osoby v černém oblečení a něco provádějí v jeho elektroskříni, poškozený přijel a uviděl 3 muže v černém oblečení s označením NTZ nápadně se podobající výstrojí policie, jeden z nich mu předložil jakousi placku podobnou policejní a poškozený si myslel, že se jedná o pracovníky

police. Tito muži následně začali rozebírat elektroměr, poškozený pochopil, že mu bude odebrán a dojde k přerušení dodávky elektrické energie, pracovníci elektroměr demontovali ani poškozenému neumožnili provést kontrolu stavu elektroměru a poté odjeli. Pokud poškození nespouštěli, tak obvinění skutečně plnili své výhrůžky, kdy dlouhodobě nedošlo k zapojení elektrického proudu poškozeným, a to ani při využití zákonných prostředků prostřednictvím občanskoprávních soudů, kdy dále obvinění znemožňovali pomoc dalších osob při zabezpečení dodávky elektrického proudu poškozeným a způsobili poškozeným škodu přesahující 16,000.000,- Kč.

Z protokolu o výsledku obviněného žalobce ze dne 8. 11. 2008, z odůvodnění stížnosti ze dne 12. 11. 2008 a z usnesení Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 19. 11. 2008 soud zjistil, že žalobce podal do protokolu sepsaného Policií ČR, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu v Hradci Králové stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, kterou odůvodnil dne 12. 11. 2008, a která byla jako nedůvodná dne 19. 11. 2008 zamítnuta.

Z vyrozumění ze dne 21. 1. 2009, sp. zn. [REDAKCE] soud zjistil, že Vrchní státní zastupitelství v Olomouci vyrozumělo advokátní kancelář Hruška Klouček Sládek Topinka & Džmuráňová o tom, že přezkoumalo postup Krajského státního zastupitelství v Ostravě, pobočka v Olomouci a dospělo k závěru, že některé z námitek jsou opodstatněné. Jednak nebyla vzata dostatečně na zřetel právní úprava neoprávněných odběrů elektřiny, jednak policejní orgán při postupu podle § 160 odst. 1 tr. řádu vycházel prakticky výhradně z obsahu vysvětlení poškozených, aniž by věnoval stejnou pozornost i dalším skutečnostem obsahujícím odlišné údaje. Popis jednání je nekonkrétní, odůvodnění je strohé. Nicméně přes tyto nedostatky je třeba uvést, že usnesení o zahájení trestního stíhání ob stojí zákonným požadavkům.

Z usnesení státního zástupce Krajského státního zastupitelství Ostrava, pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2010, č.j. [REDAKCE] soud zjistil, že trestní stíhání žalobce pro skutky, které se měly stát dne 28. 8. 2005, 31. 8. 2005, 17. 5. 2006, 17. 5. 2006, 6. 6. 2006, 22. 5. 2006, 11. 5. 2007, 17. 5. 2007, 11. 5. 2007 a 9. 10. 2007 bylo podle § 172 odst. 1 písm. c) trestního řádu zastaveno, protože nebylo prokázáno, že skutky spáchal obviněný. Zároveň došlo k nové kvalifikaci trestné činnosti na trestný čin útisku podle § 237 tr. zák.

Z usnesení státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 28. 4. 2010, č.j. [REDAKCE] soud zjistil, že trestní stíhání žalobce pro skutek, který se měl stát dne 23. 7. 2007 (již kvalifikován jako trestný čin útisku podle § 237 tr. zák.), bylo podle § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu zastaveno, neboť skutek není trestným činem.

Z obžaloby ze dne 23. 9. 2010 soud zjistil, že Okresnímu soudu v Olomouci byla podána obžaloba (v rozsahu 141 stran) na 13 obviněných, mezi nimi i na žalobce pro skutek, že žalobce dne 23. 7. 2007 ve večerních hodinách požadoval po poškozeném [REDAKCE] V [REDAKCE] H [REDAKCE], aby mu vydal drát, kterým mělo být provedeno neoprávněné zapojení s tím, že bez vydání tohoto drátu nebude možná dohoda o náhradě škody a následně ani zapojení

elektrické energie do objektů poškozeného, a to ani rekreační chaty ani do rodinného domu, bylo mu kladeno za vinu spáchání trestného činu útisku podle § 237 trestního zákona.

Z usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 28. 12. 2010, č.j. [REDAKCE] soud zjistil, že podle § 314c odst. 1 písm. a) trestního řádu za použití § 188 odst. 1 písm. c) trestního řádu a § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu bylo trestní stíhání mimo jiné [REDAKCE] H [REDAKCE] zastaveno, neboť skutky nejsou trestným činem a není důvod k postoupení věci. Soudce uvedl, že nebyla vyvrácena obhajoba obviněných, že subjektivně byli přesvědčeni, že jejich jednání odpovídá zákonným normám a je zcela legální. Usnesení čítalo 129 stran.

Z usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 6. 10. 2011, č.j. [REDAKCE] soud zjistil, že stížnosti poškozených, Sdružení vydíraných občanů ozbrojeným komandem o.s. a Okresního státního zástupce v Olomouci, podané mimo jiné ve vztahu k obviněnému R [REDAKCE] H [REDAKCE] byly zamítnuty, rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 10. 2011.

Z usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, č.j. [REDAKCE] [REDAKCE] soud zjistil, že dovolání nejvyššího státního zástupce podaného v neprospěch obviněných (mimo jiné i R [REDAKCE] H [REDAKCE]) bylo odmítnuto. Nejvyšší soud ve svém odůvodnění uvedl, že dojde-li k technickému zásahu na elektroměru, jedná se o neoprávněný odběr a povinnost odběratele uhradit vzniklou škodu. Zásahy na elektroměrech byly ve všech dotčených případech zjištěny již na odběrných místech, provozovatel distribuční soustavy má právo a současně i povinnost zajišťovat spolehlivé provozování a rozvoj distribuční soustavy. Mezi tuto činnost také patří povinnost zabránit neoprávněným odběrům elektrické energie, vyhledávání a odhalování neoprávněných odběrů elektřiny je třeba považovat za řádné plnění povinností uložené energetickým zákonem, samotné přerušení dodávky elektrické energie není možné považovat za protiprávní.

Z novinových článků soud zjistil, že o případu bylo informováno dne 26. 2. 2010 na internetových stránkách www.idnes.cz s tím, že policie zaměstnance firmy ČEZ obvinila z vydírání. Další články potom byly vytištěny v deníku MF DNES, zejména byl jmenován jeden z hlavních členů Útvaru netechnických ztrát firmy ČEZ, tzv. NTZ a jeden z hlavních obviněných K [REDAKCE] V [REDAKCE], který se k případu též vyjadřoval a byly zveřejněny i jeho fotografie. Jméno žalobce ani jeho fotografie v novinových článcích není. O případu informoval také portál www.aktualne.cz, www.blesk.cz, jednotka byla nazývána „komando ČEZ“ nebo „vymahačská jednotka ČEZ“, byly zveřejněny fotografie a video výcviku elektrikářů, jakož i jednotlivé zásahy u poškozených. V článcích jsou také informace o zastavení trestního stíhání kontrolorů ČEZ, kdy státní zástupce uvedl, že psychologický nátlak na odběratele elektřiny nebyl nelegitímní. Kromě toho bylo uveřejněno, že ČEZ se za svůj útvar omluvil, že už nebude tak akční s tím, že přebarvil uniformy členů NTZ tak, aby nebyly podobné policejním, a nově vždy při odpojení elektřiny asistuje policie.

Z monitoringu tisku v období od 1. 1. 2008 do 24. 1. 2012 vypracovaného firmou NEWTON Media, a.s. na téma „K [REDAKCE] V [REDAKCE]“, tj. nadřízeného pracovníka žalobce ve firmě ČEZ Měření, soud zjistil, že tištěná média, televize, rozhlas, agenturní zpravodajství a

internetové servery začaly informovat veřejnost od března 2008 na základě výpovědi odběratelů elektrické energie, kteří se cítili poškozeni postupem zaměstnanců ČEZ, oddělení netechnických ztrát, tzv. NZT, a kteří byli následně zastupováni olomouckým právníkem JUDr. Janem Rytířem, o údajném vydírání odběratelů elektrické energie útvaru netechnických ztrát. Následovaly zprávy, které obsahovaly vyjádření K. V., že ČEZ postupuje v souladu se zákonem, zprávy, kdy ČEZ informovala o podání žaloby proti „černým“ odběratelům el. energie o mnohamilionovou náhradu škody za újmu na dobré pověsti. Od 10. 11. 2008 pak média informují o obvinění zaměstnanců ČEZ Měření s.r.o. z vydírání, jméno žalobce se ve zprávách neobjevuje. Z citací orgánů činných v trestním řízení nevyplývá, že by poskytovaly médiím nepravdivé či zkreslené informace. V únoru 2010 pak média informovala o dočasném odvolání šéfa kontrolorů ředitelem ČEZu, ke kontrolnímu oddělení se vyjadřovali různí politici, nikoliv jednoznačně. Titulky v médiích pak odpovídají vkusu jejich čtenářů či diváků. V únoru 2010 pak média informovala např. o tom, že ČEZ rozpustil úderné komando, neboť uznal, že bylo drsné. Následují informace o tom, že státní zástupce navrhl obžalovat členy komanda ČEZ, že jejich stíhání bylo zastaveno a že při vymáhání dluhů zákony neporušili.

Z anonymního dopisu odeslaného dne 13. 12. 2012 z Olomouce a adresované žalobci soud zjistil, že žalobci byl doručen výhrůžný anonym s fotografií domu, ve kterém žalobce bydlí.

Žalobce při svém účastnickém výslechu uvedl, že trestní stíhání vnímá jako velkou křivdu, před zahájením trestního stíhání spolupracoval ČEZ úzce s Policií ČR, kdy se podíleli na odhalování hospodářské trestné činnosti, svou práci vnímali jako pomoc zemi. Na Olomoucku na ně bylo podáno trestní oznámení, očekávali, že se k němu budou moci vyjádřit, ale najednou byli všichni v sobotu ráno 8. 11. 2008 za přítomnosti manželky a dětí zatčeni nepřiměřeným způsobem ÚOOZ. Nevěděl, kam ho odvázejí, jestli se vrátí a kdy, jeli do Hradce Králové, na cestě si pročetl obžalobu, ve které byla spousta nepravd, myslel si, že je to špatný vtip. První půlrok byli všichni ve stresu, o trestním stíhání věděli všichni příbuzní, kterým musel žalobce vše vysvětlovat. Za krátko se z nich stalo „komando“, „gang“ nebo dokonce i „gestapo“, byli velmi rychle očerněni a dostali se hluboko do podvědomí občanů. Po skončení trestního stíhání se na média neobrátil, aby informovala o výsledku trestního stíhání, ačkoliv jim to nabízel i ČEZ. Jeho rodné město je malé, měla tam problémy hlavně maminka žalobce, kdy ji zastavovali sousedé a ptali se jí na žalobce. Jeho okolí se rozdělilo na dva tábory, jedni věřili, že nic nespáchal, ačkoliv to žalobce stálo hodiny vysvětlování, ne vždy se povedlo napravit svou pověst. S rodinou se bavil jinak, než dříve, hrozba odnětí svobody až 12 let byla velká nejistota, nevěděl, zda bude mít práci, jestli mají spořit, atd. Nyní je ostražitější, nevěří tolik médiím, někdy má obavy z toho, že ho někdo sleduje. První tři měsíce po zahájení trestního stíhání nepracoval vůbec, neboť jim byla zabavena veškerá technika, jemu pak následně bylo doporučeno, aby nevyjížděl do terénu, byl přesunut do kanceláře, což ho natolik obtěžovalo, že v září 2011 z ČEZu odešel.

Svědkyň L. H. při své svědecké výpovědi uvedla, že žalobce je její syn, na jeho zatčení si pamatuje přesně, neboť měli domluvenou práci na zahradě, žalobce se však nedostavil, manželka jí řekla, že ho brzy ráno odvezli v poutech a nikdo nevěděl, co se

děje. Byli odvedeni jako vrazi, neví, co by si pomysleli sousedé. U žalobce poté zmizela radost, nezapomene na to asi do smrti, na rodinných oslavách už se k tomu nechtějí vracet, ale stejně u této kauzy skončí. Žalobce se někdy bojí, že je sledován. Dříve byl žalobce hodný, veselý, nikdy ho nic nerozházelo, když se rodina sešla, držel všechny humorem. Dnes je zamklý, jas z něho vypršel, pořád ho něco tíží. Báł se, jak bude žít rodinu. Ve [REDAKCE] je nyní rodina H [REDAKCE] jako černá ovce, neboť syn se dle lidí potuluje po soudech jako nějaký zločinec. Chtějí veřejnou omluvu, aby lidé věděli, že ti stíhaní lidé byli čestní pracovníci.

Svědék J [REDAKCE] H [REDAKCE] při své svědecké výpovědi uvedl, že je bratrem žalobce. Okolí reagovalo pozitivně i negativně na trestní stíhání, svědek to musel vysvětlovat, což ho obtěžovalo, pro lidi to byla senzace. Žalobce byl dříve iniciátorem v legraci, často podnikali akce, setkávali se s přáteli, potom se žalobce změnil, už s ním taková legrace není a rodinná setkání se změnila v řešení jeho případu. Největší zátěží pro žalobce bylo asi zatčení, následky si nese dodnes, trpí potřebou ohlížet se přes rameno, neboť byl po určitou dobu sledován, je to jiný člověk.

Ze žádostí žalobce ze dne 20. 3. 2012 a ze dne 29. 8. 2012 soud zjistil, že žalobce u žalované dne 20. 3. 2012 uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 150.000,- Kč z nezákonného rozhodnutí, tj. usnesení o zahájení trestního stíhání, dne 30. 8. 2012 pak svou žádost doplnil o sdělení, že ve věci již bylo definitivně v jeho prospěch rozhodnuto Nejvyšším soudem. Z dopisu žalované ze dne 28. 3. 2013 soud zjistil, že žalovaná konstatovala nezákonnost usnesení o zahájení trestního stíhání, zadostiučinění v penězích žalobci neposkytla.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 2 cit. zák. odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 5 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Po právní stránce posoudil soud předmětnou věc podle § 5 písm. a), § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., když se žalobce po žalované domáhá náhrady nemajetkové újmy ve výši 150.000,- Kč za vydání nezákonného rozhodnutí v řízení vedeném u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobce u žalované svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatnil ve smyslu § 14 odst. 1, 3 odst. zákona č. 82/1998 Sb., uspokojen nebyl ani částečně, věc tak může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.).

V řízení bylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce, bylo zahájeno nejprve pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 trestního zákona spáchaného formou spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona, a to usnesením Policie ČR, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, SKPV Ostrava ze dne 6. 11. 2008, č.j. [REDAKCE]. Následně usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství Ostrava, pobočka v Olomouci ze dne 8. 3. 2010, č.j. [REDAKCE] bylo trestní stíhání žalobce pro většinu skutků podle § 172 odst. 1 písm. c) trestního řádu zastaveno, protože nebylo prokázáno, že skutky spáchal obviněný, zároveň byla trestná činnost nově kvalifikována jako trestný čin útisku podle § 237 tr. zák. Usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 28. 4. 2010, č.j. [REDAKCE] pak bylo trestní stíhání žalobce pro další skutek podle § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu zastaveno, neboť skutek není trestným činem. Usnesením Okresního soudu v Olomouci ze dne 28. 12. 2010, č.j. [REDAKCE] bylo trestní stíhání žalobce podle § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu zastaveno, čímž zároveň došlo ke zrušení usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání žalobce. Usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. řádu je nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. v případě, kdy trestní stíhání neskončí pravomocným odsouzením (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25Cdo 1487/2001). V daném případě trestní stíhání žalobce neskončilo pravomocným odsouzením, čímž mu vznikl nárok na náhradu škody z titulu vydání nezákonného rozhodnutí dle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., resp. nárok na náhradu nemajetkové újmy dle § 31a odst. 1, 2 zák. č. 82/1998 Sb.

Soud se zabýval dále tím, zda je dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonným rozhodnutím konstatování porušení práva nebo zda žalobci náleží zadostiučinění v penězích (§ 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.). Při stanovení formy či výše zadostiučinění soud vychází především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře žalobce, přičemž přihlédne i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Kritéria uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. se nepoužijí, neboť se týkají výlučně stanovení odškodnění v případě

nesprávného úředního postupu spočívajícího v porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011 nebo ze dne 21. 8. 2012, sp. zn. 30Cdo 2256/2011).

Žalobce byl nejprve od 6. 11. 2008 do 8. 3. 2010 (1 rok a 4 měsíce) stíhán pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, odst. 2 písm. b), odst. 3 trestního zákona spáchaného formou spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona, za který bylo možné v případě vydání odsuzujícího rozsudku uložit žalobci trest odnětí svobody v trvání 5 - 12 let. Do pravomocného skončení trestního stíhání dne 6. 10. 2011, tj. 1 rok a 7 měsíců, byl žalobce stíhán pro trestný čin útisku podle § 237 trestního zákona, za který bylo možné uložit trest odnětí svobody v délce nejvýše 6 měsíců. Od 8. 3. 2010 již žalobce nebyl ohrožen vysokým trestem odnětí svobody, navíc byl nadále stíhán jen pro jeden skutek, pokud by byl odsouzen, byl by mu uložen s nejvyšší pravděpodobností pouze podmíněný trest odnětí svobody. Délka trestního řízení, které trvalo od 6. 11. 2008 do 6. 10. 2011, tj. cca 3 roky, byla s ohledem na veškeré rozhodné okolnosti přiměřená (stíháno bylo 32 osob, usnesení o zahájení trestního stíhání obsahovalo 50 skutků v časovém období tří let, v řízení vystupovalo velké množství svědků, bylo vyhodnocováno velké množství důkazů včetně videozáznamů, složitější bylo i po stránce právní, rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení čítalo mnohdy přes sto stran). Žalobce byl po tuto dobu vystaven stresu a nejistotě, jak a kdy jeho trestní stíhání skončí, nicméně pouze první rok a čtvrt trestního stíhání mohl mít žalobce vyšší obavu z hrozícího vysokého trestu, než po vydání usnesení o částečném zastavení řízení a nové kvalifikaci trestné činnosti dne 8. 3. 2010 až do skončení trestního stíhání, v tomto dalším období se tak intenzita jeho nejistoty výrazně snížila.

Povaha trestné činnosti (trestný čin proti svobodě), pro kterou byl žalobce stíhán, působí zpravidla společenské odsouzení stíhaného, v daném případě bylo navíc trestní stíhání značně medializováno, informovala o něm téměř všechna celostátní média. Je pravdou, že o zaměstnancích ČEZ, kteří měli zjišťovat nelegální odběr elektřiny, média informovala ještě před zahájením trestního stíhání žalobce a dalších obviněných (jak vyplývá i z monitoringu médií v období od 1. 1. 2008 do 24. 1. 2012 vypracovaného firmou NEWTON Media, a.s.), a že na postup těchto zaměstnanců nejprve média upozornili lidé, kteří se měli dopustit neoprávněného odběru elektřiny a v trestním řízení vystupovali jako poškození, tzn. že by bylo možné učinit závěr o tom, že medializace trestního stíhání není v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím (usnesením o zahájení trestního stíhání), když ani ze žádných důkazů nevyplývá, že by orgány činné v trestním řízení poskytovaly médiím nepravdivé či zkreslené informace o průběhu trestního řízení. Nicméně objektivně se o trestním stíhání žalobce dozvědělo velké množství lidí, kteří se po žalobci a jeho rodině domáhali vysvětlování a obhajování, čímž bylo žalobci trestní stíhání neustále připomínáno a tím byla jeho újma vyšší.

Postup orgánů činných v trestním řízení při zatčení žalobce nebyl shledán nadřízenými orgány jako nepřiměřený, ačkoliv je zřejmé, že se u bezúhonného člověka nutně jedná o velmi silný a negativní zážitek. Pokud žalobce uvádí, že má pocit, že je sledován, pak již neuvedl, zda se pokusil vyhledat odbornou pomoc, popř. jak výrazně ho tyto pocity v životě ovlivňují.

Významné zásahy do osobnostní sféry žalobce v příčinné souvislosti s jeho trestním stíháním nebyly zjištěny. Žalobce měl a nadále má podporu své rodiny a přátel, ke změně v pracovním zařazení u firmy ČEZ nedošlo v důsledku toho, že proti němu bylo zahájeno trestní stíhání, ale proto, že sama firma ČEZ rozhodla o změnách v oddělení, ve kterém žalobce působil, pracovní poměr pak žalobce ukončil sám na základě svého rozhodnutí. Žalobce dále neuváděl, zda a jak utrpěla jeho pověst takovým způsobem, že by byl vyřazen z pracovního, veřejného či společenského života.

Každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého obviněného (náleží Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04). Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění „liché“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednatel obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem (náleží Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08). Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30Cdo 2813/2011).

Pro výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že konstatování nezákonnosti usnesení o zahájení trestního stíhání žalovanou není dostačujícím zadostiučiněním za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci vydáním nezákonného rozhodnutí (zejména z důvodu značné medializace případu, jakož i z důvodu jednostranného hodnocení důkazů, které vedlo k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání), proto mu přiznal právo na zadostiučinění v penězích ve výši 50.000,- Kč, která odpovídá povaze trestní věci, pro kterou byl žalobce stíhán, způsobu skončení trestního stíhání i délce a intenzitě zásahu do života žalobce trestním řízením. Zadostiučinění v penězích ve výši desítek tisíc Kč je poškozeným přiznáváno soudy České republiky i v obdobných případech, není tak porušen princip proporcionality. Žalobce má též právo na zaplacení požadovaného zákonného úroku z prodlení, který je odůvodněn § 517 odst. 1, 2 o.z. a § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb. (viz stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, dle kterého má poškozený právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. Žalobce svůj nárok u žalované uplatnil dne 20. 3. 2012, šestiměsíční lhůta uplynula dne 20. 9. 2012, žalovaná byla od 21. 9. 2012 v prodlení. Lhůtu k plnění stanovil soud odlišně od § 160 odst. 1 o.s.ř. z důvodu nemožnosti rychlejšího provedení platby žalovanou z technických důvodů (výrok I.).

Ve zbývající části soud žalobu, kterou se žalobce po žalované domáhal zaplacení 100.000,- Kč se 7,5 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 21. 9. 2012 do zaplacení, jako náhradu nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí, jako nedůvodnou zamítl (výrok II.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 3 o.s.ř. za použití § 151 odst. 1 o.s.ř., podle něhož i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. V souzeném případě byl úspěšný žalobce, neboť jeho nároku bylo v základu zcela vyhověno, výše plnění závisela na úvaze soudu, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení v plné výši z částky 50.000,- Kč, a to za náklady právního zastoupení částku 20.570,- Kč, která sestává z pěti účelně vynaložených úkonů právní služby po 3.100,- Kč (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, písemná replika a účast na jednání před soudem dne 5. 11. 2013 a dne 13. 1. 2014, ve smyslu § 6 odst. 1, § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), 5 režijních paušálů po 300,- Kč podle § 13 odst. 1, 3 této vyhlášky a 21 % DPH ve výši 3.570,- Kč. Jejich zaplacení uložil neúspěšné žalované ve lhůtě patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku (odlišně od § 160 odst. 1 o.s.ř. z důvodu nemožnosti rychlejšího provedení platby z technických důvodů), k rukám zástupce žalobce dle § 149 odst. 1 o.s.ř. (výrok III.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 dvakrát v písemném vyhotovení.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (exekuci).

V Praze dne 13. ledna 2014

Mgr. Markéta Jirásková, v. r.
s o u d k y n ě

Za správnost vyhotovení:
Zbahnová